

TASARIM
KÜLTÜRÜ
DERGİSİ

1999/01 600 000 TL

A R R E D A M E N T
MİMARLIK

PROFİL:
KISHO
KUROKAWA

DOSYA:
ÇEŞMELER

DÜŞÜNCE:
LÜKS

APEL SANAT
GALERİSİ

DESIGNERS'
ODYSSEY '98

EFLATUNPINAR

LİZBON

REKLAMCILIĞIMIZIN
İLK YÜZYILI

GOOD DESIGN 1998

MISIR BİENALİ

Designers' Odyssey '98

Profesyonel tasarımcıların ve öğrenci projelerinin sergisi, kavramsal proje yarışması, ETMK Tasarım Ödülleri töreni, Uluslararası Ürün Tasarımı Semineri ve Tasarım Öğrencileri Forumu'ndan oluşan ETMK (Endüstri Tasarımcıları Meslek Kuruluşu) etkinlikleri 11-15 Kasım tarihleri arasında büyük ilgi ile izlendi. Etkinliklerle ilgili bilgiyi organizasyon yürütücülerinden Gamze Akay aktardı. Onu Mehmet Asatekin ve Tefvik Balcıoğlu'nun değerlendirmeleri ve Öğrenci Forumu sonuçları izliyor.

Designers' Odyssey '98 sergisinin ardından

Gamze Türkođlu Akay*

Ankara'da dört yıl önce yapılan ilk Designers' Odyssey sergisine 33 tasarımcı toplam 150 ürün ve proje ile katılmıştı. Tasarımların büyük bir kısmı tasarımcıların kişisel çabalarıyla yaptığı prototip aşamasındaki veya atölye koşullarında sınırlı sayıda imal edilen ürünlerdi. Bu sene ise toplam 107 tasarımcı, 256 ürünü ile sergiye ve tasarımcılar kataloğuna katıldı. Katılan ürünler seri üretim koşullarına göre kurgulanmış, detaylandırılmış ve çoğu imal edilmiş ürünlerdi ve mesleği geniş bir spektrumda yansıtıyordu. Beyaz eşyadan ev ve ofis mobilyasına, seramik ve cam masa üstü ürünlerden plastik kalem, diş fırçası gibi kişisel ürünlere, bilgisayar, televizyon gibi elektronik ürünlerden ambalaja, aydınlatma elemanlarından banyo donanımlarına, hatta askeri araçlar ve sahil güvenlik hücum botuna kadar bu geniş sektörel yelpazede çalışan tasarımcılar, her türlü teknoloji, malzeme, üretim yöntemleri ve pazarlama kriterlerine yönelik ürünleri tasarlayarak üretim aşamasına kadar bu geniş sektörel yelpazede çalışan tasarımcılar, her türlü teknoloji, malzeme, üretim yöntemleri ve pazarlama kriterlerine yönelik ürünleri tasarlayarak üretim aşamasına kadar devam eden tüm süreçte sorumluluk üstlendiklerini de sergilemiş oldular. ETMK Ürün Tasarımı Ödülleri belirleyen Seçici Kurul üyeleri, 12 Kasım günü yapılan "Türkiye'de ve Dünya'da Ürün Tasarımının Bugünü ve Yarını" konulu panele katıldılar ve sergiden yola çıkarak Türk ürün tasarımının artık global pazarda rekabet edebilecek düzeyde olduğu görüşünü paylaştılar.

Bu dört yıldaki hızlı değişim ve gelişmeye özellikle Türkiye'nin Gümrük Birliđine girmesi ve buna bağlı olarak "554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun

nımların Türk Patent Enstitüsü tarafından tasarım tescilli alınarak koruma altına alınabilmesi, kopya ürünlere davalarının açılabilmesi başta ihracat yapmaya yönelenler üzere birçok sanayici özgün tasarımları üretmeye ve pazarlamaya teşvik etti.

Ana sponsoru Nurus firması olan ETMK Ürün Tasarımı Sergisinin Sergi Düzenleme Komitesi üyeleri Adnan Serbest, Tanju Özelgin, Kunter Şekercioğlu, İnci Mutlu ve Gamze Türkođlu Akay'dan oluşmaktaydı. 1650 metrekare alanda yer alan Designers' Odyssey'98 Sergisi üç bölümden oluşuyordu. Profesyonel tasarımcıların katıldığı "ETMK Ürün Tasarımı Sergisi" 256 ürün ile 900 metrekare alanda yer aldı. Engin Altaş, Prof.Nigan Beyazıt, Alev Ebuzziya, Fritz Frenkler, Defne Koz, Prof. Önder KÜçükerman ve George Sowden'dan oluşan Seçici Kurul üç ürünü ETMK Ürün Tasarımı Ödülü almaya layık buldu. ETMK Öğrenci Projeleri Sergisi 500 metrekare alanda MSÜ, ODTÜ, MÜ, İTÜ VE İYTE Endüstri Ürünleri Tasarımı öğrencilerinden toplam 90 seçme projeyi ve MSÜ ile MÜ Seramik ve Cam Bölümü öğrencilerininin 20 projesini ve modellerini kapsıyordu. Seçici Kurul ürün tasarımı konusunda lisans eğitimi veren dört bölümün öğrenci projelerini değerlendirerek dört adet "ETMK Özendirme Ödülü" saptadı.

Designers' Odyssey'98 etkinlikleri proje koordinatörlüğünü Sadık Karamustafa'nın üstlendiği İstanbul Uluslararası Tasarım Buluşmaları (İLDE-4/ Office) Tüyap Ofis Dizayn'98 Fuarı kapsamında yer aldığı için, ETMK, yeni teknoloji ve ürün geliştirmeye çok açık olan bu sektöre yönelik, Türkiye'deki ilk kavramsal proje yarışmasını açtı. "Yeni Binilyılda Çalışma Kültürü" temalı bu yarışmaya 23 proje katıldı. Tefvik Balcıoğlu, Fritz Frenkler, Renan Gökyay, Hüsnü Karagözöđlu, Defne Koz, Ömer Madra, Faruk Malhaş, George Sowden ve Eren Talu'dan oluşan Seçici Kurul ilk üç ödülü belirledi. Garanti Bankası'nın katkılarıyla verilen toplam 2700000000 TL tutandaki tüm bu Ödüller 11 Kasım günü

ETMK Kavramsal Proje Yarışması

- Birincilik Ödülünü "Plazmasa" isimli projesi ile Tanju Özelgin,
- İkincilik Ödülünü "Activespac" isimli projesi ile Kunter Şekercioğlu ve Murat İnce,
- Üçüncülük Ödülünü "Döngü" isimli projesi ile Aykut Gezersu, Tülin Atamer, Bülent Karlı ve Meltem Gülbay kazandı.

ETMK'98 Ürün Tasarımı Ödülleri

- Gazlı Selektörlü Şofben (Model GZS98) tasarımı ile Demirdöküm Tasarım Grubundan, İlğaz Kuruyazıcı ve Sertaç Enayın,
- Elektrikli Süpürge (Model Defne) tasarımı ile Senur Tasarım Grubundan, Hasan Akar, Sıtkı Özer ve Erdiç Malikoç,
- Kuaför Lavabosu (Model Karizma) tasarımı

ETMK'98 Özendirme Ödülleri

- Innovation isimli projesi ile MSÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nden Aydın Taşdelen,
- Aktif isimli projesi ile İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nden Ali Tan Üçer,
- Acil Müdahale Yangın isimli projesi ile MÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nden Ali Sadı Tekin,
- Can Yeleği projesi ile ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü'nden Tuğrul Oral kazandı.

ETMK bu tip sergileri düzenleyerek Türk tasarımcılarını ve ürünlerini Türk sanayicilerine ve kamuoyuna tanıtmak, nitelikli tasarımları ödüllendirerek özgün tasarımları destekleyen kuruluşları ve bu ürünlerin tasarımcılarını onurlandırmak hedefindedir. ETMK, bu bilgi birikimini ve potansiyeli tüm ilgili üreticilere aktarabilmek için hazırlanan *ETMK'98 Tasarımcılar Kataloğu*'nu 1000 endüstri kuruluşuna postalamış. Dolayısıyla sergiyi gezme olanağı bulamayan üreticiler katalog vasıtasıyla bu tasarımcılara ve ETMK'ya ulaşabilme şansına sahip oldu.

12 ve 14 Kasım günlerinde gerçekleşen uluslararası ürün tasarımı seminerinde, yurt-

dışından Marianne Frandsen, Fritz Frenkler, George Sowden, Ayşe Bırsel, Franco Clivio, Knud Holscher, Marco Susani, Paolo Orlandini, Peter Krouwel ve yurtiçinden Faruk Malhan, Tanju Özelgin ve Ümit Altun kişisel ürün tasarımlarını ve tasarım anlayışlarını sundular. 14 Kasım oturum başkanlığını Dr.Mehmet Asatekin'in yaptığı "Yeni endüstrileşen ülkelerde küresel tasarım anlayışı karşısında yerel tasarım kimliği sorunsalı" temalı sabah oturumunda Prof. James Woudhuysen ve Hugh Aldersey Williams konuyla ilgili radikal farklılık gösteren görüşlerini, farklı sonuç üsluplarıyla da pekiştirerek aktardılar. Woudhuysen'in renkli, şaşırtıcı ve satışmacı sunuşunun yanı sıra Williams konuya daha duygusal ve akademik yaklaştı. Prof. Önder KÜçükerman ve Tevfik Balcıoğlu ise tarihten ve günümüzden örnekler vererek Türk tasarım kimliğine ilişkin görüşlerini aktardılar.

ODTÜ, MSÜ, İTÜ, MÜ ve yüksek lisans eğitimi veren İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nün endüstriyel tasarım eğitimine yaklaşımları, ilkeleri, ders programları, eğitimdeki eksiklikler ve öneriler 13 Kasım günü, Türkiye'de ilk kez Tasarım Öğrencileri Forumu'nda tartışıldı. Designers' Odyssey'98 etkinlikleri beraberinde tüm ürün tasarımı bölüm öğren-

2

cilerinin katıldığı ve öğrencilerden oluşan temsilcilerin organize ettiği bu forum 600 ürün tasarımı öğrencisinin ve öğretim üyelerinin katıldığı, çok nitelikli tartışmaların yer aldığı, yeni fikirlerin, yapıcı önerilerin ortaya çıktığı ve sonuç bilgesinin öğrenciler tarafından hazırlandığı bir toplantı oldu.

Bu sene, serüvenimize geleceğin profesyonellerini ve uzak diyarlardan gelenleri de katarak, karadan ayrılıyor ve açılıyor gene yeni ufuklara doğru....

* Designers' Odyssey '98 Organizasyon Yürütücüsü, ETMK Yön. Kur. Başk. Yard.

- 1 "Kayra" kısmi yıkanma ünitesi. İdol Tasarım'dan Gamze Akay ve İnci Mutlu'nun Eczacıbaşı Vitra için tasarladığı Türk yıkanma kültürüne yönelik bir ürün.
- 2 Islak-kuru elektrik süpürgesi. Arçelik Endüstriyel Tasarım Grubu'nun tasarladığı ucuz süpürge kategorisinde bir ürün.
- 3 Mutfakçık Modülü 1. Buket Şener'in tasarladığı mobil, kompakt, optimal, ergonomik ölçülerde minimal bir mutfak tasarımı.
- 4 "Harem" kanepesi. Aziz Sarıyer'in Osmanlı kültüründen yola çıkarak bugünün çağdaş tasarım anlayışına uyarladığı bir ürün.
- 5 12 V ankastre ayarlanabilir alüminyum enjeksiyon aydınlatma elemanı. İdol tasarımın Lamp 83 için tasarladığı "Speed" serisinin bir parçası.

3

4

5